

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.VI.30.043/2022/4.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes: Ügyész

A felperes képviselője: Legfőbb Ügyészség (képviselet: dr. Szekér Ildikó legfőbb ügyészéi osztályvezető ügyész)

Az alperes: Magyar Posta Biztosító Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Az alperes képviselője: Szatmári-Margitai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szatmári-Margitai Gergely ügyvéd)

A per tárgya: tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítása iránt indított közérdekű per

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: felperes és alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla, 14.Gf.40.180/2021/7/I. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék, 30.G.40.428/2021/7. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében részben – az illetékviselésre vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően –, az ÁBSzF I. 11.11., 11.12. és 11.13. pontjaira vonatkozó rendelkezése és a Közlemény tekintetében hatályon kívül helyezi, az elsőfokú ítélet e kereseti kérelmeket elutasító rendelkezését – a le nem rótt illeték viselésére is kiterjedően – megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes által lakásbiztosítási szerződés megkötésére irányuló fogyasztói szerződésben 2018. május 23-tól alkalmazott „PostaÉdesOtthon lakásbiztosítás Általános biztosítási szerződési feltételek” elnevezésű biztosítási feltételeket alkalmazó alábbi szerződéses feltételek tisztességtelenek, így az annak alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek, azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása a megtámadásig már teljesített szerződéseket nem érinti:

- I. 11.11. pont második bekezdésének harmadik és negyedik mondata;
- I. 11.12. pont harmadik és negyedik mondata;
- I. 11.13. pont első mondatát követő felsorolás második bekezdésének a következő rendelkezései: „továbbá besurranásos lopáskárnál, valamint sírkő rongálása, jogtalan eltulajdonítása esetén, továbbá kerti kapumozgató, valamint a kerti kapumozgatóhoz tartozó távirányító ellopása esetén, továbbá a közös vagy saját tárolóból való eltulajdonítás kár esetén, továbbá kerékpár eltulajdonítása esetén, továbbá a poggyászbiztosítás esetén...”;

a jogerős ítéletet ezt meghaladóan hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül gondoskodjon saját költségére az alábbi közlemény közzétételéről, és azt 30 napig tegye elérhetővé a p..... elnevezésű honlapja kezdőlapján az alábbi tartalommal:

„Közlemény

A Kúria a 2022. november 8-án meghozott Gfv.VI.30.043/2022/4. számú ítéletével megállapította, hogy a Magyar Posta Biztosító Zártkörűen Működő Részvénytársaság alperes által lakásbiztosítási szerződés megkötésére irányuló fogyasztói szerződésben 2018. május 23-tól alkalmazott „PostaÉdesOtthon lakásbiztosítás Általános biztosítási szerződési feltételek” elnevezésű biztosítási feltételeket alkalmazó alábbi szerződéses feltételei tisztességtelenek, így az annak alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek, azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása a megtámadásig, 2018. október 24-ig már teljesített szerződéseket nem érinti:

- I. 11.11. pont második bekezdésének harmadik és negyedik mondata: A rendőrség a nyomozás befejezése után nyomozást megszüntető, felfüggesztő határozatot ad ki, vagy az ügyet vádemelési javaslattal (indítvánnyal) átteszi az ügyészséghez. A kapott értesítés, okirat egy példányát el kell juttatnia a biztosítóhoz.

A kárbejelentéshez, a biztosítási szolgáltatás teljesítéséhez szükséges dokumentumokról rendelkező

- I. 11.12. pont harmadik és negyedik mondata: Bűncselekmény esetén a nyomozás újabb adatairól, a feltételezett elkövetők kilétéről, a vádirat benyújtásáról, illetve a bírósági ítélet meghozataláról a szolgáltatásra jogosult köteles a biztosítót a tudomására jutástól számított 8 napon belül írásban értesíteni. E kötelezettség akkor is fennáll, ha a biztosító a szerződésben vállalt kötelezettségének már eleget tett.

A fenti kikötések azért tisztességtelenek, mert ezen okiratok nem szükségesek a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához, ezért abban az esetben is indokolatlan többletkötelezettséget rónak a fogyasztóra, ha azok benyújtásától a biztosító nem teszi függővé a biztosítási szolgáltatás teljesítésének esedékességét.

A biztosítási szerződés teljesítését igénylő személy által a biztosító szolgáltatásának teljesítése érdekében a felmerült károk és költségek igazolása céljából becsatolandó dokumentumokról rendelkező

- I. 11.13. pont első mondatát követő felsorolás második bekezdésének a következő rendelkezései: ...továbbá besurranásos lopáskárnál, valamint sírkő rongálása, jogtalan eltulajdonítása esetén, továbbá kerti kapumozgató, valamint a kerti kapumozgatóhoz tartozó távirányító ellopása esetén, továbbá a közös vagy saját tárolóból való eltulajdonítás kár esetén, továbbá kerékpár eltulajdonítása esetén, továbbá poggyászbiztosítás esetén...

A kikötés fenti rendelkezései azért tisztességtelenek, mert a megjelölt biztosítási eseményeknél kötelezővé teszi a feljelentés másolatának benyújtását a biztosító szolgáltatásának teljesítése érdekében attól függetlenül, hogy az tartalmazza-e a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához szükséges adatokat, ezzel indokolatlanul bontja meg a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek egyensúlyát a fogyasztó hátrányára.”

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak – felhívásra – 60.000 (hatvanezer) forint, az elsőfokú eljárásban felmerült kereseti és fellebbezési, 20.000 (húszezer) forint fellebbezési és 23.350 (huszonhármezer-háromszázötven) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A felperes személyes illetékmentessége folytán a fentieket meghaladó le nem rótt 24.000 (huszonnégyezer) forint elsőfokú eljárásban felmerült kereseti és fellebbezési, 28.000 (huszonnyolcezer) forint fellebbezési és 46.650 (negyvenhatezer-hatszázötven) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A peres felek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A „nem életbiztosítás” főtevékenységű alperes által 2018. május 23. napjától, a fogyasztókkal megkötött szerződésekben alkalmazott „PostaÉdesOtthon lakásbiztosítás Általános biztosítási szerződési feltételek” (a továbbiakban: ÁBSZF) azokat a rendelkezéseket tartalmazta, amelyeket – ellenkező szerződéses kikötés hiányában – az alperes biztosítási szerződéseire alkalmazni kell, feltéve, hogy azokat e feltételekre hivatkozással kötötték meg. Az ÁBSZF I. pontja szabályozta az általános biztosítási feltételeket.

[2] Az I.6. pont rendelkezett a biztosítási szerződés megszűnésének eseteiről az alábbiak szerint: A biztosító kockázatviselése a biztosítási szerződés megszűnéséig áll fenn, kivéve az érdekmúlást, mely esetben az érdekmúlás időpontjáig. Ha a szerződés hatálya alatt a biztosítási érdek megszűnt, vagy a biztosítási esemény bekövetkezése lehetetlenné vált, a szerződés, illetőleg annak megfelelő része megszűnik (I.6.1-6.2. pontok). A 6.4. pont értelmében: A Szerződő/Biztosított halálával a szerződés nem szűnik meg. A biztosítási érdek megszűnéséhez fűződő jogkövetkezmények nem alkalmazhatók, ha az érdekmúlás kizárólag a biztosított vagyontárgy tulajdonjoga átszállásának következménye, és a vagyontárgy más jogcím alapján már korábban is az új tulajdonos birtokában volt. Ebben az esetben a tulajdonjoggal együtt a biztosítási fedezet is átszáll, és a tulajdonjog átszállása időpontjában esedékes biztosítási díjakért a korábbi és új tulajdonos egyetemlegesen felelős. A szerződést bármelyik fél a tulajdonjog átszállásáról való tudomásszerzést követő harminc napon belül írásban, harmincnapos határidővel felmondhatja.

[3] A biztosítási esemény bekövetkezése után a biztosított kötelezettségeit szabályozó I. 11.11. pontban értesítendő szervként a második bekezdés az alábbi rendelkezést tartalmazta:

- Betöréses lopás vagy rablás, kifosztás esetén a rendőrséget kell értesíteni, és feljelentést kell tenni. A feljelentésben tételesen meg kell nevezni az eltűnt vagy sérült vagyontárgyakat is. A rendőrség a nyomozás befejezése után nyomozást megszüntető, felfüggesztő határozatot ad ki, vagy az ügyet vádemelési javaslattal (indítvánnyal) átteszi az ügyészséghez. A kapott értesítés, okirat egy példányát el kell juttatnia a biztosítóhoz.

[4] A kárbejelentéshez, a biztosítási szolgáltatás teljesítéséhez szükséges dokumentumokat előíró I.11.12. pont értelmében a biztosítási szolgáltatás teljesítését igénylő személynek kell igazolnia, hogy a biztosító szolgáltatásának a szerződésben, valamint

jogsabályban előírt feltételei fennállnak. Neki kell bizonyítania a kár bekövetkeztét, összecszerűségét, valamint a kár és a károkozó tényező közti összefüggést. Bűncselekmény esetén a nyomozás újabb adatairól, a feltételezett elkövetők kilétéről, a vádirat benyújtásáról, illetve a bírósági ítélet meghozataláról a szolgáltatásra jogosult köteles a biztosítót a tudomására jutástól számított 8 napon belül írásban értesíteni. E kötelezettség akkor is fennáll, ha a biztosító a szerződésben vállalt kötelezettségének már eleget tett.

[5] Az I.11.13. pont első mondata és azt követő felsorolás második bekezdése szerint a biztosítási szerződés teljesítését igénylő személy a biztosító szolgáltatásának teljesítése érdekében a felmerült károk és költségek igazolása céljából az alábbi dokumentumok benyújtására köteles:

- betöréses lopás vagy rablaskárnál, továbbá besurranásos lopáskárnál, valamint sírkő rongálása, jogtalan eltulajdonítása esetén, továbbá kerti kapumozgató, valamint a kerti kapumozgatóhoz tartozó távirányító ellopása esetén, továbbá a közös vagy saját tárolóból való eltulajdonítás kár esetén, továbbá kerékpár eltulajdonítása esetén, továbbá a poggyászbiztosítás esetén: rendőrségi feljelentés másolata;

[6] Az I.11.14. pont a) alpontja határozta meg a balesetbiztosítási szolgáltatások teljesítéséhez szükséges iratokat, ezen pont b) alpontja értelmében baleseti halál, háztartási vagy közlekedési baleseti eredetű halál esetén az a) pontban felsoroltakon túl a biztosító az alábbi okmányok benyújtását is kéri:

- halotti anyakönyvi kivonat,
- boncolási jegyzőkönyv,
- az elhunytat utolsóként kezelő orvostól származó részletes orvosi bizonyítvány, vagy - ha ilyen kezelésre nem került sor - más olyan orvosi, vagy hatósági bizonyítvány, mely tartalmazza a halál okát, valamint a Biztosított halálát okozó betegség kezdetének időpontját és lefolyását, illetőleg a halál körülményeit,
- külföldön bekövetkezett halál esetén a külföldi hatóság által kiállított hiteles irat hitelesített magyar fordítása,
- halott vizsgálati bizonyítvány,
- háziorvosi igazolás, mely tartalmazza a halált okozó betegségek diagnosztizálásának pontos időpontját,
- a haláleseti Kedvezményezett jogosultságának igazolására alkalmas iratok, amennyiben nem jelöltek haláleseti Kedvezményezettet, vagy érvénytelen a haláleseti Kedvezményezett jelölése:

- jogerős hagyatékátadó végzés/öröklési bizonyítvány,
- jogerős gyámhatósági határozat,
- haláleseti Kedvezményezett sajátkezű aláírással ellátott nyilatkozata a kifizetésre vonatkozóan.

A biztosított halála esetén a biztosító szolgáltatásának feltétele lehet, hogy a Kedvezményezett, amennyiben a mindenkor hatályos jogszabályok lehetővé teszik: mentse fel az érintett orvosokat, az egészségügyi intézményeket és hatóságokat titoktartási kötelezettségük alól a biztosítóval szemben, annak érdekében, hogy a biztosító a biztosítási eseménnyel összefüggő információkat az orvosoktól, egészségügyi intézményektől, hatóságoktól - akik, illetve amelyek a biztosítottat kezelték, vizsgálták - a kért felvilágosításokat, orvosi jelentéseket és dokumentumokat beszerezze, illetve járuljon hozzá, hogy a biztosított tisztázatlan halála esetén a holttestet a biztosító megvizsgálta, szükség szerint a boncolását és exhumálását elvégeztesse.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[7] A felperes keresetében – többek között – annak megállapítását kérte, hogy az alperes által lakásbiztosítási szerződés megkötésére irányuló fogyasztói szerződésekben alkalmazott alábbi általános szerződési feltételek tisztességtelenek, így az alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása a már teljesített szerződéseket nem érinti: ÁBSzF I. 6.4. pont első mondata, 11.11. második bekezdésének harmadik és negyedik mondata, 11.12. pont harmadik és negyedik mondata, 11.13. pont első mondatát követő felsorolás második bekezdése, valamint a 11.14.b) pont első mondata és az azt követő felsorolás második, harmadik és hatodik bekezdése. Kérte az alperes kötelezését, hogy saját költségére gondoskodjon az érvénytelenség megállapítására vonatkozó közlemény nyilvánosságra hozataláról a saját honlapján. Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:77. § (1) bekezdését, a 6:102. § (1) bekezdését, 6:103. § (3) bekezdését; 6:105. § (1) és (2) bekezdését; 6:104. § (2) bekezdés j) pontját, 6:439. § (2) bekezdését, a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban Bit.) 124. § (2) bekezdését és a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló 351/2013. (X. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 1. sz. mellékletében foglaltakat jelölte meg.

[8] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletében megállapította, hogy az alperes által lakásbiztosítási szerződés megkötésére irányuló fogyasztói szerződésben 2018. május 23-tól alkalmazott „Posta ÉdesOtthon lakásbiztosítás Általános biztosítási szerződési feltételek” elnevezésű biztosítási feltételeket alkalmazó alábbi szerződéses feltételek tisztességtelenek, így az annak alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek, azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása a megtámadásig már teljesített szerződéseket nem érinti: I.6.4. pont első mondata és I.11.14.b) pont első mondata, valamint az azt követő felsorolás második, harmadik és hatodik pontja. Kötelezte továbbá az alperest az ítélet rendelkező részében megfogalmazott közlemény közzétételére saját költségén a saját honlapján. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[10] A mindkét fél által előterjesztett fellebbezések folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet elutasító rendelkezését részben megváltoztatta és megállapította az alperessel szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal, hogy az ÁBSzF I.11.13. pontjának első mondata és az azt követő felsorolás második pontja érvénytelen azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása a megtámadásig már teljesített szerződéseket nem érinti, és kötelezte az alperest az ezt tartalmazó Közlemény saját költségén, honlapján való közzétételére. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[11] A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az ÁBSzF I.6.4. pontjával összefüggésben az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel, miszerint annak a keresettel támadott első mondata, majd az azt követő további feltételei egymással ellentétesek. Tévesnek tekintette ezért az alperes azon érvelését, hogy a 6.4. pont egésze a Ptk. 6:454. § (3) bekezdésének megfelelő tartalmú. Megállapította továbbá, hogy a támadott mondat és a 6.4. pont további rendelkezései összhangjának, egyértelműségének hiánya önmagában megalapozza a feltétel Ptk. 6:103. § (2) bekezdése alapján fennálló tisztességtelenségét. Kifejtette, arra ugyan helyesen hivatkozott az alperes fellebbezésében, hogy az örökösre jogszabály rendelkezése alapján szállnak át a korábbi Szerződőt/Biztosítottat megillető, illetve terhelő jogok és kötelezettségek, a perbeli esetben azonban arról van szó, hogy a kikötés eredményeként a szerződés a Szerződő/Biztosított halálával nem szűnik meg annak ellenére, hogy a Ptk. hivatkozott rendelkezése szerinti feltételek nem teljesülnek. Az alperes olyan esetekben is fenntartja egyoldalúan és indokolatlanul a szerződést, amikor annak folytonossága a fogyasztók számára nem jelent előnyt.

[12] A másodfokú bíróság az ÁBSzF 11.11. és 11.12. pontjai tekintetében egyetértett az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntésével. A Bit. 124. § (1) és (2) bekezdése értelmében nem teszi az általános szerződési feltételeket tisztességtelenné az, ha a biztosító a szolgáltatásának teljesítését egyes okiratok benyújtásához köti, ugyanakkor a szolgáltatása teljesítésének esedékességét csak olyan okirat bemutatásától teheti függővé, amely a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához szükséges. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint vagyoni szabálysértés vagy büncselekmény esetében indokolt a feljelentés megtételének előírása a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához. Bár a büntetőeljárás megindítása valóban nem kárenyhítési cselekmény, azonban megfeleltethető a Ptk. 6:463. § (2) bekezdése alapján a biztosító által adható előírásnak és a káresemény bekövetkezésekor adott utasításának, hozzájárulhat a bekövetkezett kár enyhítéséhez. A támadott feltételek egyértelműek és nem írják felül a Bit. 124. § (2) bekezdésében meghatározott tiltó

rendelkezést. Önmagában az, hogy az értesítési kötelezettség az alperes esetleges későbbi eljárását, megtérítési igényének érvényesítését megkönnyíti, még nem bontja meg a fogyasztó hátrányára a szerződéses egyensúlyt.

[13] A másodfokú bíróság a 11.13. pont vonatkozásában azonban annak tulajdonított jelentőséget, hogy az alperes a feljelentés másolatának csatolását a biztosítási szolgáltatás teljesítésének a feltételéül szabta. Szemben az elsőfokú ítéletben kifejtettekkel, ez az általános, fogyasztókat terhelő kötelezettség álláspontja szerint nem egyeztethető össze a Bit. 124. § (2) bekezdésében foglaltakkal, és a Ptk. 6:102. § (1) bekezdése értelmében tisztességtelen, mert a megjelölt biztosítási eseményeknél kötelezővé teszi a feljelentés másolatának benyújtását függetlenül attól, hogy az tartalmazza-e a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához szükséges adatokat. A jogszabályi rendelkezéshez képest – kivételek meghatározása nélkül – további kötelezettséggel terheli a fogyasztókat, miközben csak az egyes esetekre vetítve vizsgálható, hogy mely okiratok benyújtása lehet szükséges. Így az a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek egyensúlyának a fogyasztó hátrányára történő indokolatlan megbomlását eredményezi.

[14] A másodfokú bíróság ÁBSzF 11.14.b) pontjával kapcsolatosan szintén egyetértett az elsőfokú bíróság keresetnek helyt adó jogi álláspontjával, miszerint a kikötés a Kormányrendelet mellékletében meghatározott tartalomhoz képest részletezőbb, a fogyasztóra nézve többletkötelezettséget teremt és nincs összhangban a Bit. 124. § (2) bekezdésében foglalt előírással. A kikötés a halottvizsgálati bizonyítvány tartalmi elemeként előírt adatoknál bővebben határozza meg a benyújtandó okiratok körét, amelynek okán a szabályozás a Ptk. 6:455. § f) pontjával is ellentétes, mivel a fogyasztói szerződés csak a szerződő fél, a biztosított és a kedvezményezett javára térhetne el olyan rendelkezéstől, amely a közlésre, a változásbejelentésre és a biztosítási esemény bekövetkezésének bejelentésére vonatkozó kötelezettséggel kapcsolatos.

[15] A másodfokú bíróság kiemelte, e kikötés szerinti, további okiratok csatolására vonatkozó, valamennyi balesetbiztosítási eseményre nézve alkalmazandó általános kötelezettség fogyasztóra történő telepítése indokolatlan. A biztosító csak azoknak az iratoknak, dokumentumoknak a benyújtását kérhetné megalapozottan, amelyek a jogalap elbírálásához, valamint a feltételekben vállalt biztosítási szolgáltatás mértékének egyedi esetekben történő megállapításához szükségesek. Az alapján azonban a biztosító olyan okiratok bemutatását is követelheti, amelyek az igény megalapozottságának megítélése szempontjából nem tekinthetők minden esetben szükségesnek.

A felperes és az alperes felülvizsgálati kérelme és az ellenkérelmek

[16] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet elsőfokú ítéletet helybenhagyó rendelkezésének részbeni hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az ÁBSzF I. 11.11. és 11.12. pontjának a keresetben megjelölt rendelkezései alperessel szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal történő érvénytelenségének megállapítását kérte a keresetében foglaltak szerint. Állította, a jogerős

ítélet sérti a Bit. 124. § (2) bekezdését, a Ptk. 6:102. § (1) bekezdését, 6:103. § (2) bekezdését és 6:453. §-át.

[17] A felperes előadta, a másodfokú bíróság elsődlegesen a rendelkezések jogszabálynak való megfelelőségét vizsgálta és jutott arra a következtetésre, hogy azok azért nem tisztességtelenek, mert nem térnek el egyoldalúan és indokolatlanul a Bit. felhívott rendelkezésétől. A felperes kifejtette, a hivatkozott jogszabály két rendelkezést tartalmaz, egyrészt lehetővé teszi a biztosító számára azt, hogy meghatározott okiratokat követeljen meg a fogyasztótól a szolgáltatás teljesítéséhez, másrészt a teljesítés esedékességéhez kapcsolódóan fogalmaz meg iratcsatolási tilalmat. Az, hogy ez utóbbit a biztosító nem szegi meg, nem jelenti azt, hogy egyúttal tisztességesen is jár el. E rendelkezést együtt kell értelmezni a Ptk. 6:453. §-ával. Utóbbi a biztosítási esemény bekövetkezésére vonatkozó bejelentési kötelezettséget és elmulasztása jogkövetkezményeit szabályozza, azonban ennek alapján sem terhelhető a fogyasztó az esemény tekintetében irreleváns iratcsatolási, bejelentési kötelezettséggel. Különösen igaz ez arra az esetre, amikor a biztosító a szerződés szerinti kötelezettségének már eleget tett, mert ekkor kizárólag a biztosító további, harmadik személlyel szembeni igényérvényesítéséhez lehet csak szükséges az iratcsatolás. A fogyasztó kötelezettsége viszont a bejelentésre és az együttműködésre, a káresemény bekövetkezésének bizonyítására, valamint az aktuális díj határidőben történő megfizetésére, és nem a biztosító harmadik személlyel szembeni igényérvényesítése megkönnyítésére vonatkozik. Nyilvánvaló, hogy amennyiben a biztosító a kötelezettségének már eleget tett, a fogyasztóra nézve indokolatlan hátrányt jelent további okiratok biztosító rendelkezése bocsátási kötelezettsége.

[18] A felperes hangsúlyozta, a másodfokú bíróság az ÁBSzF I. 11.13. pontja tisztességtelenségének megállapításával arra a következtetésre jutott, hogy a feljelentés csatolását előíró szerződési feltétel tisztességtelen. Ezen ítéleti megállapításból azonban az is következik, hogy bármely, a büntető iratok csatolására irányuló kötelezettséget tartalmazó szerződési feltétel tisztességtelen az igényérvényesítés kontextusában. A hatékony kárrendezést a biztosító nem késleltetheti azzal, hogy a szolgáltatási igény megítélése szempontjából kevésbé vagy egyáltalán nem releváns iratokat kér a fogyasztótól.

[19] Tévesen jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre is, hogy a támadott szerződési feltételek egyértelműek, ugyanis figyelemmel az ÁBSzF I. 11.22. pontjára, amely úgy rendelkezik hogy a biztosító a szolgáltatás kifizetését a hozzá bejelentett igény jogosságának és összegszerűségének elbírálásához szükséges utolsó irat beérkezésétől számított 15 munkanapon belül vállalja, továbbá arra, hogy ezen dokumentumokat az ÁBSzF a kár bejelentéshez és/vagy a biztosítási szolgáltatás teljesítéséhez szükséges dokumentumok között szerepelteti, az következik, hogy az ott szereplő értesítés elmaradása a teljesítésre, illetve annak esedékességére közvetlen kihatással van. Szemben tehát a jogerős ítélet megállapításával a feltétel nem egyértelmű, mivel a felsorolt dokumentumok (a nyomozás újabb adatai, a feltételezett elkövetők kiléte, a vádirat, illetve a bírósági ítélet) a kár bejelentésekor objektíve nem állnak, nem állhatnak a fogyasztó rendelkezésére.

[20] A felperes álláspontja szerint abból, hogy a biztosítási szolgáltatás teljesítésének esedékességét a biztosító a bejelentett biztosítási esemény tekintetében indult büntető- vagy szabálysértési eljárás jogerős befejezéséhez nem kötheti, okszerűen következik, hogy nem kötheti azt büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításához sem. A biztosító fizetési kötelezettsége teljesítéséhez (jogalap és összegszerűség) nem lehet szükség vádiratra, ezért

annak csatolása indokolatlan. Hivatkozott e körben többek között a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.328/2020/7. számú és a Kúria Pfv.V.20.152/2020/7. számú ítéletében kifejtettekre.

[21] A jogerős ítélet ellen az alperes is előterjesztett felülvizsgálati kérelmet, amelyben – tartalma szerint – az elsőfokú ítélet keresetnek helyt adó rendelkezését helybenhagyó, illetve az érvénytelenséget másodfokon megállapító rendelkezésének hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetének teljes körű elutasítását, másodlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, a jogerős ítélet a Ptk. 6:102. § (1) bekezdésébe, 6:103. § (2) bekezdésébe, 6:105. §-ába, 6:454. § (2) és (3) bekezdésébe, 6:455. § f) pontjába, a Bit. 124. § (2) bekezdésébe, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdésébe ütközik.

[22] Eljárási szabálysértésként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem tett maradéktalanul eleget a jogi indokolási kötelezettségének, nem bírálta el az alperes védekezésében előadott érveit.

[23] Az ÁBSzF I.6.4. pontjával összefüggésben az alperes előadta, az elsőfokú ítélet nem adja magyarázatát annak, hogy a kérdéses szerződési feltétel a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket miként határozza meg egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel alkalmazójával szerződő fél hátrányára. Hangsúlyozta, a felperes álláspontját elfogadva a bíróság a kérdéses szerződési feltételt az örökös pozíciójából vizsgálva minősítette tisztességtelennek, aki bár valóban szerződői pozícióba kerülhet, ennek ellenére nem tekinthető a Ptk. 6:102. § (1) bekezdése értelmezése szempontjából a szerződési feltétel alkalmazójával szerződést kötő félnek. Ugyanakkor az örökös szempontjából sem tekinthető úgy, hogy a szerződés fenntartása kizárólag az alperes számára előnyös, hiszen a biztosítási szerződés visszerthes szerződés, a biztosító nemcsak beszedi a díjakat, hanem annak ellenében szolgáltatást nyújt. Utalt továbbá arra, hogy az örökösnek – amennyiben szabadulni kíván a szerződéstől – lehetősége van azt akár felmondani, akár a szerződés közös megegyezéssel történő megszűnését kérni.

[24] Az alperes emellett változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, miszerint e támadott szerződési feltétel a Ptk. 6:454. § (2)-(3) bekezdésével összhangban, azzal egyezően szabályozza az érdekmúlás következményeit, ezért az a Ptk. 6:102. § (4) bekezdése értelmében nem minősülhet tisztességtelennek. E körben kiemelte, az I.6.4. pont első mondata kivételt rögzít az érdekmúlás miatti megszűnés általános szabálya alól, az azt követő további mondatok pedig meghatározzák e szabály alkalmazásának feltételeit, amelyből következően az első mondat beillesztése nem változtatja meg a későbbi rendelkezések értelmét.

[25] Az ÁBSzF I.11.13. pontja tekintetében az alperes előadta, a rendőrségi feljelentés másolatának benyújtása azért szükséges lépés, hogy meg tudja előzetesen ítélni a biztosító, történt-e káresemény. A feljelentés tartalmazza azokat a releváns tényeket, amelyek a tényállás pontos feltárása szempontjából elengedhetetlenek. A Ptk. 6:453. §-a alapján a rendőrségi feljelentés olyan lényeges dokumentumnak minősül, amelynek csatolása a biztosítási esemény feltárása érdekében elengedhetetlen. Utalt e körben a Kúria Pfv.V. 20.857/2017/9. és Pfv.21.270/2017. számú ítéleteire, amelyekből álláspontja szerint a jogerős ítélet eltért.

[26] Az ÁBSzF I.11.14.b) pont körében az alperes arra hivatkozott, hogy az alperes a kiegészítő biztosítások feltételeit tartalmazó VI. fejezete értelmében a baleseti, illetve baleseti eredetű halál biztosítási eseményre három kiegészítő biztosítás esetén vállalt kockázatot, és azok értelmében a baleseti eredetű halál biztosítási eseménynek minősül, ha a biztosított kockázatviselés időtartama alatt bekövetkezett balesete eredményeképpen a baleset napjától számított egy éven belül meghal. Erre tekintettel a baleset és a halál közötti okozati összefüggés megállapítása sok esetben igen összetett, bonyolult, orvosszakértői kompetenciájába tartozó kérdés, amelynek eldöntése során összefüggéseiben kell látni a biztosított egészségi állapotát. Ez utóbbi körülmények tisztázását szolgálják a kifogásolt dokumentumok. Mindezekre a halottvizsgálati bizonyítvány, illetve a hatósági, illetve kórbonctani jegyzőkönyv nem tartalmaz pontos adatokat, ezért nem lehet indokolatlannak tekinteni a perbeli szerződéses rendelkezést.

[27] Az alperes hangsúlyozta, a Bit. 124. § (1) bekezdése a biztosító kötelezettségévé teszi, hogy a szerződési feltételeiben meghatározza azokat az okiratokat, amelyek bemutatását a biztosítási esemény bekövetkezése esetén kéri. Erre figyelemmel a biztosítók tételes, kimerítő felsorolást alkalmaznak, amely nem jelenti azt, hogy azok közül a biztosított ténylegesen, minden egyes dokumentumot bekér. Utalt emellett az ÁBSzF I.11.14. pont utolsó bekezdésének második fordulatára, amelynek értelmében a szabad bizonyítás elve sem sérül.

[28] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet alperes által támadott rendelkezéseinek a hatályában fenntartását kérte.

[29] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A Kúria megállapította, hogy az alperes felülvizsgálati kérelme – a felperes ellenkérelmében kifejetekkel szemben – megfelel a Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja, valamint az azt értelmező, az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak az új Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. Polgári jogegységi határozat értelmében a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadó, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben felállított tartalmi követelményeknek, így a felülvizsgálati kérelmeket a Kúria érdemben bírálta el.

[31] A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelmekkel támadott rendelkezéseit a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a kérelmek keretei között vizsgálta, és azt az abban megjelölt okokból részben, a felperesi felülvizsgálati kérelemben előadottak alapján az I.11.11. és az I.11.12. pontok támadott rendelkezései, az alperesi felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak alapján az I.11.13. pont tekintetében az alábbiak szerint jogszabálysértőnek találta.

[32] Az I.11.11. pontban az ÁBSzF a biztosítási esemény bekövetkezése után a biztosítottat terhelő kötelezettségeket szabályozza. Ennek keretében egyrészt előírja – a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett rendelkezésében –, hogy betöréses lopás vagy rablás

és kifosztás esetén értesíteni kell a rendőrséget és feljelentést kell tenni, továbbá a feljelentésben tételesen meg kell nevezni az eltűnt vagy sérült vagyontárgyakat is. Másrészt – a felülvizsgálati kérelem tárgyát képező részében – a nyomozás további eseményeiről a rendőrség által kiadott értesítés egy példányának a biztosítóhoz történő eljuttatását írja elő.

[33] Az I.11.12. pont támadott rendelkezése bűncselekmény esetén a szolgáltatásra jogosult 8 napon belüli értesítési kötelezettségét írja elő a nyomozás újabb adatairól, a feltételezett elkövetők kilétéről, a vádirat benyújtásáról, illetve a bírósági ítélet meghozataláról arra az esetre is, ha a biztosító a szerződésben vállalt kötelezettségének már eleget tett.

[34] Az eljáró bíróságok e rendelkezéseket egyezően nem tekintették tisztességtelennek, érdemben azon az alapon, hogy azok nem ellentétesek a Bit. 124. § (2) bekezdésével, mert ezen iratok benyújtásától az alperes nem tette függővé a szolgáltatása teljesítésének esedékességét. Úgy értékelték továbbá, hogy az ÁBSzF más pontjaiban előírt feljelentési kötelezettség előírásához képest a támadott kikötésekben szereplő okiratok benyújtásának előírása nem indokolatlan, és önmagában az, hogy az értesítési kötelezettség az alperes esetleges későbbi eljárását, megtérítési igényének érvényesítését megkönnyíti, még nem bontja meg a fogyasztó hátrányára a szerződéses egyensúlyt.

[35] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmével érintett fenti pontok vonatkozásában a felperes érveivel értett egyet. Önmagában az ugyanis, hogy a Bit. 124. § (2) bekezdését a kikötések nem sértik, nem jelenti azt, hogy azok egyben tisztességesek is. Az előírt okiratsatolás mindkét pontban a nyomozás, a büntetőeljárás későbbi szakaszában keletkező dokumentumokra vonatkozik, amelyek a kárbejelentéskor nyilvánvalóan nem állhatnak rendelkezésre, továbbá nem szükségesek a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához, így abban az esetben is indokolatlan többletkötelezettséget rónak a fogyasztóra, ha azok benyújtásától az alperes nem teszi függővé a biztosítási szolgáltatása teljesítésének esedékességét. A Ptk. 6:453. §-a értelmében ugyanis a biztosító kötelezettségének beálltához a biztosított a biztosítási esemény bekövetkezésének határidőben történő bejelentésére, (a Bit. rendelkezései szerint a biztosító által meghatározott dokumentumok csatolásával) a szükséges felvilágosítás megadására és azok ellenőrzésének biztosítására köteles. Az igényelt biztosítási szolgáltatás megalapozottságának és mértékének megállapításán kívül eső okiratszolgáltatási kötelezettség előírása, különösen abban az esetben, ha a biztosító már teljesített is a fogyasztó irányában, kizárólag az alperes harmadik személyekkel szembeni igényérvényesítésének elősegítését célozza, ami nem tehető a fogyasztó kötelezettségévé, ezért az vele szemben indokolatlan.

[36] A Ptk. 6:102. § (1) bekezdése értelmében tisztességtelen az az általános szerződési feltétel, amely a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel alkalmazójával szerződő fél hátrányára állapítja meg. A Ptk. idézett rendelkezésének a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: fogyasztói irányelv) 3. cikkének (1) bekezdésén nyugvó szabályozásának értelmezése során az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) gyakorlatára is figyelemmel kell lenni. A jóhiszeműség és a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben a fogyasztó kárára előidézett jelentős egyenlőtlenség fogalmára

hivatkozva a fogyasztói irányelv csak általános módon határozza meg azokat a tényezőket, amelyek valamely egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételt tisztességtelenné tesznek. Az EUB gyakorlata értelmében jelentős egyenlőtlenség eredhet önmagában abból is, ha például a kikötés olyan további kötelezettséggel terheli a fogyasztót, amelyet a nemzeti szabályok nem írnak elő [C-229/19 és C-289/19, EU:C:2021:68, 49. pont.]. A jóhiszeműség követelménye pedig akkor teljesül, ha az eladó vagy szolgáltató a fogyasztóval szembeni tisztességes és méltányos eljárása esetén észszerűen elvárhatta, hogy utóbbi az egyedi tárgyalást követően elfogadja az érintett feltételt [C-415/11, EU:C:2013:164, 50. pont]. A biztosítási esemény bekövetkezésével kapcsolatos felvilágosítást, illetve annak ellenőrzését lehetővé tevő okiratokat meghaladó további dokumentumok benyújtásának kötelezettsége esetén megállapítható, hogy az indokolatlan többletkötelezettség a fogyasztó hátrányára egyenlőtlenséget eredményez, továbbá nem feltételezhető alappal, hogy azokat a fogyasztó egyedi megtárgyalást követően elfogadná. Mindezeket értékelve a Kúria álláspontja szerint az ÁBSzF fenti rendelkezései a Ptk. 6:102. § (1) bekezdése és a Ptk. 6:105. § (2) bekezdése alapján az alperessel szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal tisztességtelenek, ezért érvénytelenek.

[37] A fentiekén túl a Kúria úgy ítélte meg, hogy az I.11.12. pont nem tekinthető egyértelműnek sem, mert az abban előírt benyújtandó okiratok, habár a kárbejelentéskor még nem állhatnak rendelkezésre, azon dokumentumok felsorolása között szerepelnek, amelyeket a biztosítottnak a kárbejelentéshez, a biztosítási szolgáltatás teljesítéséhez szükséges csatolnia, amiből az a következtetés is levonható, hogy a teljesítés ezek benyújtásától is függővé tehető. A nem egyértelmű, azaz nem világos és nem érthető megfogalmazás a Ptk. 6:103. § (2) bekezdése alapján önmagában megalapozza a tisztességtelenség megállapítását.

[38] Az I.11.13. pont a kárbejelentéshez, a biztosítási szolgáltatás teljesítéséhez szükséges dokumentumok körében kötelezi a biztosítottat arra, hogy betöréses lopás vagy rablaskárnál, továbbá besurranásos lopáskárnál, valamint sírkő rongálása, jogtalan eltulajdonítása esetén, kerti kapumozgató, valamint az ahhoz tartozó távirányító ellopása esetén, továbbá a közös vagy saját tárolóból való eltulajdonítás kár esetén, kerékpár eltulajdonítása és poggyászbiztosítás esetén nyújtsa be a biztosító részére a rendőrségi feljelentés másolatát.

[39] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét az I.11.13. pont vonatkozásában részben, a következők miatt találta alaposnak. A felperes eleve nem támadta, azaz nem tekintette tisztességtelenné az ÁBSzF 11.11. pont második bekezdésének első két mondatát, amelyek szerint betöréses lopás, rablás és kifosztás esetén értesíteni kell a rendőrséget és feljelentést kell tenni. A feljelentésben pedig tételesen meg kell nevezni az eltűnt vagy sérült vagyontárgyakat is. Amennyiben az ÁBSzF jogszerűen írja elő feljelentés megtételét betöréses lopás és rablás esetén, annak lényeges tartalmát is meghatározva, úgy – egyetértve az elsőfokú bíróság álláspontjával – nem jár indokolatlan többletkötelezettséggel annak előírása, hogy a feljelentés másolatát ezen káresemények bekövetkezése esetén nyújtsa is be a fogyasztó a biztosító részére. Így ebben a részében – szemben a jogerős ítéletben írtakkal – nem tisztességtelen a kikötés. A másodfokú bíróság az I.11.11. és 11.12. szerződéses rendelkezések vonatkozásában maga is úgy ítélte meg, hogy vagyon elleni szabálysértés vagy bűncselekmény esetében indokolt a feljelentés megtételének előírása a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához, valamint hozzájárulhat a kár enyhítéséhez is.

[40] Az I.11.13. pontban támadott felsorolás tartalmazza a betöréses lopás és rablás biztosítási káreseményeket is, de ezt követően a továbbiakban felsorolt káresemények esetén is előírja a feljelentés biztosítóhoz történő benyújtásának kötelezettségét mint a teljesítés esedékessé tételéhez szükséges dokumentumot. A betöréses lopást és rablást meghaladó biztosítási események tekintetében a Kúria egyetértett a jogerős ítéletben kifejtettekkel, miszerint a kikötés ezen része a szabad bizonyítással is ellentétesen, indokolatlanul hárítja a feljelentés megtételének és csatolásának kötelezettségét a fogyasztóra, függetlenül attól, hogy az szükséges-e a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához.

[41] Megállapítható továbbá, hogy bár a biztosító a biztosítási szerződés teljesítésének körébe eső kérdésekben keletkezett és a biztosított bizonyítási kötelezettségére tartozó okiratok benyújtását kérheti, az alperes az adott feltétel alkalmazásával általános jelleggel teszi a feljelentés benyújtásától függővé a szolgáltatási kötelezettsége teljesítését, függetlenül attól, hogy a feljelentés az egyedi ügyben szükséges-e, vagy sem. Ez a Kúria gyakorlata szerint alkalmas a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek egyensúlyának a fogyasztó hátrányára történő indokolatlan megbomlásának megállapítására (Gfv.V.30.247/2021/9.).

[42] Tévesen hivatkozott az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a jogerős ítélet az I.11.13. pont jelen határozatban nem érintett előírásai tisztességtelenségének megállapításával eltért a Kúria Pfv.V.20.857/2017/9. és Pfv.21.270/2017/9. számú ítéleteitől. A Pfv.V.20.857/2017/9. számú ítélet tárgyát nem képezte rendőrségi feljelentés csatolását előíró kikötés tisztességtelensége, míg a Pfv.21.270/2017/9. számú ítéletében a Kúria a jelen perbelitől eltérő feltételekről állapította meg, hogy azok nem tisztességtelenek. Abban a teljesítéséhez a biztosító nem minden ügyre, általános jelleggel, hanem az eset körülményeire, a bizonyítási teherre és a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére is figyelemmel írta elő meghatározott iratok csatolását.

[43] Az ÁBSzF I.6.4. és I.11.14. pontjai tisztességtelensége vonatkozásában a Kúria teljeskörűen osztotta az elsőfokú ítéletet helybenhagyó jogerős ítéletben elfoglalt álláspontot, az ítéletekben kifejtett indokokra is kiterjedően. Iratellenesen hivatkozott arra az alperes, hogy I.6.4. pont első mondata tekintetében az eljáró bíróságok nem adták a magyarázatát annak, hogy a kérdéses szerződési feltétel a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket miként határozza meg egyoldalúan és indokolatlanul szerződési feltétel alkalmazójával szerződő fél hátrányára. Ezzel szemben a jogerős ítélet értelmében önmagában a kikötés nem egyértelmű rendelkezése megalapozza a tisztességtelenség megállapítását. Az pedig, hogy az nem egyértelmű, abból is nyilvánvaló, hogy azt az eljáró bíróságok, valamint a felperes is az alperestől eltérő tartalmúnak tekintették. A Ptk. 6:86. § (3) bekezdése értelmében pedig a fogyasztóra kedvezőbb értelmezés szabálya – miszerint a feltétel megfelel a Ptk. 6:454. § (3) bekezdésének – jelen, közérdekű perben nem alkalmazható.

[44] Az ÁBSzF I.11.14. pontja tekintetében, azok megismétlése nélkül a Kúria szintén utal az elsőfokú ítéletet e körben helybenhagyó jogerős ítélet helytálló indokaira [Pp. 424. § (2) bekezdés], továbbá visszautal jelen határozat [39] pontjában kifejtettekre, miszerint a boncolási jegyzőkönyv, az elhunytat utolsóként kezelő orvostól származó részletes orvosi bizonyítvány, vagy más olyan orvosi, vagy hatósági bizonyítvány, amely tartalmazza a halál okát, valamint a biztosított halálát okozó betegség kezdetének időpontját és lefolyását,

illetőleg a halál körülményeit, valamint a halált okozó betegségek diagnosztizálásának pontos időpontját tartalmazó háziorvosi igazolás minden esetre történő, általános jellegű előírása a szolgáltatás teljesítéséhez, függetlenül a baleseti halál körülményeitől, indokolatlan többletkötelezettség. Nem változtat ezen az I. 11.14. pont alperes által hivatkozott utolsó bekezdése sem – amely szerint a felsorolt dokumentumok benyújtásának kötelezettsége nem érinti a biztosítási szerződés teljesítését igénylő fél azon jogát, hogy a biztosítási esemény bekövetkezését és az elszenvedett kár mértékét a bizonyítás általános szabályai szerint egyéb dokumentumokkal is igazolja – mert az nem mentesíti az igénylőt a felsorolt dokumentumok teljeskörű csatolása alól, csak azokon túl további dokumentumok beadására ad lehetőséget.

[45] A Kúria mindezekre tekintettel a Pp. 424. § (1)-(3) bekezdései alapján a rendelkező részben írtak szerint határozott. Hangsúlyozza, a jogerős ítéletet egyebekben hatályában fenntartó rendelkezésre tekintettel az elsőfokú ítéletben megállapított érvénytelenségre vonatkozó ítéleti rendelkezések nem változtak, így az elsőfokú ítéletben írt tartalmú közlemény közzétételére is köteles az alperes az abban meghatározottaknak megfelelően.

[46] A Kúria jelen határozatára tekintettel a felperes és az alperes pernyertességének/pervesztességének aránya az első- és másodfokú eljárásban 5/7-2/7-edre változott, mivel a támadott hét kikötésből öt eredményre vezetett, míg a felülvizsgálati eljárásban a pernyertesség/pervesztesség aránya 2/3-1/3-ad, szintén a felperes javára. A Kúria a Pp. 82. § (2) bekezdése és 102. § (1) és (3) bekezdése alapján rendelkezett a felperes illetékmentességére tekintettel le nem rótt első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték megfizetéséről. A túlnyomórészt pernyertes felperes perköltséget nem számított fel, ezért felmerült költségüket a peres felek maguk kötelesek viselni.

[47] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján – kérelemre – tárgyaláson bírálta el.

[48] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[49] 2013. évi V. törvény 6:102. § (1) bekezdés, 6:105. § (1) és (2) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[50] Tisztességtelen az általános szerződési feltételekben a fogyasztót általános jelleggel olyan dokumentumok benyújtására kötelezni, amelyek nem szükségesek a biztosítási esemény bekövetkezésének igazolásához, illetve a teljesítendő szolgáltatás mértékének meghatározásához. Ez abban az esetben is indokolatlan többletkötelezettséget ró a fogyasztóra, ha azok benyújtásától a biztosító nem teszi függővé a biztosítási szolgáltatása teljesítésének esedékességét.

Budapest, 2022. november 8.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

hitelélül:

A kiadmány

S.K.

bíróági ügyintéző